

ДОЛЛЕЖАЛЬ Микола Антонович (15(27). 10. 1899, с. Омельник Олександрів. пов. Катеринослав. губ., нині Орхів. р-ну Запоріж. обл. — 20. 11. 2000, Москва) — фахівець у галузі атомної енергетики. Академік РАН (1962). Держ. премії СРСР (1949, 1951, 1953, 1970, 1976). Ленін. премія (1957). Двічі Герой Соц. Праці (1949, 1984). Державні нагороди СРСР і РФ. Закін. Катеринослав. реал. училище, Моск. вище тех. училище (1923). Відтоді працював на підприємствах хім. промисловості, зокрема

у 1932–34 — тех. дир. Ленінгр. інституту азот. машинобудування (нині С.-Петербург); 1935–38 — гол. інж. заводу «Більшовик» (Київ); 1942–53 — директор і наук. кер. НДІ хім. машинобудування; 1953–86 — директор і наук. кер., від 1986 — радник дирекції Н.-д. і конструктор. інституту енерготехніки (обидва — Москва); водночас викладав у Моск. вищому тех. училищі: від 1961 — завідувач кафедри енергет. машин і установок. Був гол. конструктором перших рад. пром. реакторів, брав участь у побудові першої у світі АЕС, створенні ядер. енергоустановки для першого рад. атом. підвод. човна. Один із розробників реакторів типу РБМК-1000, встановлених, зокрема, на ЧАЕС (після катастрофи 1986 порушувалося питання про їх недосконалість і небезпеку використання).

Основні праці

Расчет, конструирование и исследование химической аппаратуры и машин: Сб. статей. 1950; Коррозия и химическая стойкость материалов: Справоч. 1954 (співавтор); Канальный ядерный энергетический реактор. 1980 (співавтор); Конструирование ядерных реакторов: Учеб. пособ. 1982 (співавтор); У истоков рукотворного мира: Зап. конструктора. 1989; Ядерные энергетические установки: Учеб. пособ. 1990 (співавтор); усі — Москва.

П. М. Ворона

Бібліографічний опис:

Доллежаль Микола Антонович / П. М. Ворона // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-20639>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).